

Утвърдил:

Снежанка Каменова

Директор – Средно Училище „Н. Войводов” – гр. Враца

**ПЛАН ЗА РАБОТА НА УЧИЛИЩНИЯ КООРДИНАЦИОНЕН СЪВЕТ ЗА
СПРАВЯНЕ С ТОРМОЗА В УЧИЛИЩЕ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА „МЕХАНИЗЪМ
ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ“
ЗА УЧЕБНАТА 2022 – 2023Г.**

Състав на Съвета:

1. Председател: П. Фердинандова
2. Членове: Л. Тозлушка, Й. Иванов

I. Предмет

Проучване и подпомагане на психическото развитие и здраве на децата и юношите в системата на средното образование чрез превантивни мерки и сътрудничество по прилагането на механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.

II. Цел

Разработване и прилагане на цялостен училищен подход, прилагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.

III. Задачи

1. Разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище.
2. Разработване на защитна мрежа за интервенция при случаи на тормоз в училище.

Дейности

I. Превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище

1. Сформиране на училищен Координационен съвет.

Срок: м. 09.2022г., Отг. Директор

2. Разработване на процедури за реагиране в ситуации на тормоз.

Срок: м. 09.2022г., Отг. Координационен съвет

3. Запознаване на учениците със същността на тормоза, проявите и участниците в процеса и необходимостта от предотвратяването му.

Срок: м. 09.2022г., Отг. Класните ръководители, педагогически съветник

4. Приемане на правила за превенция срещу тормоза и насилието сред учениците в училище.

Срок: м. 09.2022г., Отг. Класните ръководители, педагогически съветник

5. Запознаване на учители, ученици и родители с процедурите за реагиране в ситуации на тормоз

6. Оценка на проблема през мнението на учениците/учителите/родителите – с помощта на стандартизиран въпросник.

Срок: м. 12.2022г. , Отг. Координационен съвет, класните ръководители

7. Анализ на проявите на училищен тормоз и наличните правила и решения за справяне с него – честота на булинга (многократни и прекомерни негативни действия над едно лице от страна на друго (други) лице, форми, резултати, последствия, налични и липсващи правила.

Срок: м. 12. 2022г. – м.01.2023г. Отг. Координационен съвет

8. Оптимизиране на системата за наблюдение и контрол в зависимост от резултите от оценката на проблема.

Срок: м. 01. – 02.2023г. , Отг. Директор

9. Изработване и разпространение на информационно-образователни материали, съобразени с различните възрастови групи и свързани с:

а) превенция на тормоза;

б) правата и задълженията на учениците.

Срок: м.09.2022г. - м.06.2023г., Отг. Координационен съвет

10. Запознаване на учениците с аспектите на насилието и начините за справяне с него.

Срок: м. 09.2022г. – м.06.2023г., Отг. Координационен съвет, кл. ръководители

11. Провеждане на индивидуални консултации с ученици, понасящи или извършващи тормоз.

Срок: постоянен, Отг. Педагог. съветник

12. Набиране на данни и анализ на профила на ученика, използващ булинг.

Срок: постоянен, Отг. Педагог. съветник

II. Дейности по разработване и въвеждане на защитна мрежа

1. Разработване и приемане на правила и процедури за работа с:

1.1. дете/ученик, жертва на тормоз;

1.2. дете/ученик, упражнило тормоз;

1.3. деца/ученици, които помагат и подкрепят тормоза;

1.4. деца/ученици наблюдатели.

Срок: м. 09.2022г., Отг. Координационен съвет

2. Разработване и приемане на правила и процедури за регистриране на ситуации на тормоз, насочване към други служби и обмен на информация с други учебни и детски заведения.

Срок: м. 09.2022г., Отг. Координационен съвет

3. Взаимодействие и решаване на конфликти между ученици, учители, родители и училищно ръководство.

Срок: постоянен, Отг. Председател

4. Създаване на дневник за регистриране на ситуации на тормоз в училището. Дневникът да включва описание на ситуацията, вида тормоз, участници, наблюдатели, предприети мерки.

Срок: м. 09.2022г., Отг. Председател

5. Изготвяне на годишен отчет на Координационния съвет до директора на училището

Срок: 30.06.2023г., Отг. Председател

Изготвил:

/П. Фердинандова/

ЗАПОЗНАВАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ И РОДИТЕЛИТЕ С ФОРМИТЕ НА НАСИЛИЕ И МЕХАНИЗЪМ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ МЕЖДУ ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В УЧИЛИЩЕ

Какво означава тормоз от връстниците в училище?

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

Тормозът от връстниците е особена форма на злонамерена агресия, извършвана многократно от позицията на силата.

(1) Целта е да се причини физическо или психическо страдание на жертвата.

(2) Тормозът не е отделен акт – действията се повтарят многократно, систематично, за продължителен период от време. (Отделният инцидент в училище сам по себе си не може да се определи като тормоз.)

ФОРМИ

Тормозът може да се прояви като директни физически или вербални атаки – удари, ритане, блъскане, дразнене, подигравки, обиди и др., или като вид социална манипулация, която цели увреждане на взаимоотношенията на жертвата – например опити за злепоставяне, изолация, изключване от групата. Типични средства за това са разпространяването на клюки, слухове, интриги и други начини за социална манипулация, целящи уязвяване и причиняване на вреда.

Особена форма на тормоз е употребата на власт/сила: жертвата е принуждавана да прави неща, които не иска, от позицията на властта и доминирането: унижавана е или е изнудвана с цел получаване на облаги (пари и др.)

Съвременна форма на тормоз е кибертормозът, при който вредата се нанася чрез социалните мрежи и средствата за мобилна комуникация. Кибертормозът може да е в директни форми, например чрез изпращане на обидни или заплашителни имейли или SMS-и, но типично се осъществява в индиректна форма: писане на обидни неща в чата, Facebook и другите социални мрежи, качване на снимки, клипове и други дискредитиращи материали в мрежата. Характерно за кибертормоза е, че агресорът остава в много голяма степен анонимен, което му позволява да избегне риска от отмъщение.

Проявите на тормоз най-общо могат да бъдат разделени на следните основни групи:

Физически тормоз – например, блъскане, щипане, разрушаване, удране, нанасяне на болка, спъване, затваряне в някое помещение;

Разпознаването на физическото насилие включва следните физически и поведенчески показатели:

- различни по вид и цвят натъртвания, включително синини, постоянни или честичервени петна, включително от пръсти, насинени очи, следи от ухапване;
- неправдоподобни или объркани обяснения за травмите, включително едностранни отговори;
- безпокойство и крайности в поведението -от агресивност до пасивност;
- лоша представа за себе си - децата смятат, че са заслужили насилието;
- прекалена отстъпчивост на детето и оставяне без протест да се прави каквото и да било с него;
- влошаване на здравословното състояние, което включва прилошавания, главоболие, отпадналост;
- влошаване на успеха от обучението и чести отсъствия от училище;
- чести отсъствия от определени часове, например физическо възпитание и спорт;

Вербален тормоз –словесни изрази, които имат за цел унижат и оскърбят детето на база раса, пол, религия, сексуалност, увреждане или друго, с което се подчертава различие от останалите. Включва подмятания, подигравки, унижение, заплахи, обиди;

Психически тормоз – например, подмятане, подиграване, закачане, омаловажаване, заплахи, изнудване, повреждане на имущество, кражба и хвърляне на вещи, заплашителни погледи, неприятелско следене;

Разпознаването на психическото насилие включва следните физически и поведенчески показатели:

- детето може да стане затворено и изолирано, да не желае да контактува с връстниците си;
- агресивно поведение и/или поведение, насочено към привличане на вниманието, упорито непослушание, самонараняване;
- внезапни избухвания, които са необичайни за възрастта или за нивото на развитие на детето;
- бягане и криене, включително зачестили бягства от училище;
- загуба на доверие, неучастие в общите занимания в училище, ниска самооценка;
- употреба на алкохол, медикаменти, самозанемаряване (постоянно обличане на едни същи дрехи или отказ да сресва косата си);
- психосоматични симптоми.

Социален тормоз – например, избягване, игнориране, изключване от дейността, одумване и разпространение на зловни слухове, натиск върху другите да не влизат в приятелски отношения с децата, обект на тормоз, изолиране;

Сексуален тормоз – представлява всяка форма на нежелано словесно, несловесноили физическо поведение със сексуален характер, имащо за цел или водещо донакърняване на достойнството на лицето, и по-специално създаване насмушаваща, враждебна, деградираща (принизяваща), унижителна или обиднаобстановка. Включва измислянето на сексуализирани прякори или имена, коментари за външността на някой и подигравки със сексуално значение,

неподходящо докосване, бележки и надписи със сексуално съдържание и т.н. до по-екстремни форми на нападане и насилие.

Един от признаците, че дете може би е жертва на кибертормоз е рязката смяна на поведението.

Тормозът може да се случва както във физическата среда, така и във виртуалната среда (кибертормоз). Бурното развитие на електронните комуникации през последните години доведе до нарастване на проявите на насилие, които се извършват чрез интернет или мобилен телефон. Тук спада разпространяването на:

- обидни, заплашителни и подигравателни текстови съобщения по мобилен телефон, електронните средства за комуникация или в социалните мрежи;
- разпространяване на материали, които уронват достойнството на детето или го унижават: снимането на детето с мобилен телефон и свободното разпространяване на снимки или видеозапис в интернет или по други канали без негово съгласие, кражба на самоличност, разпространение на слухове в социалните мрежи др.

Един от признаците, че дете може би е жертва на кибертормоз, е рязката смяна на настроението и поведението му при използване на интернет или при получаване на обаждане по мобилен телефон – например детето става мълчаливо и боязливо.

В Средно Училище „Никола Войводов” има координационен съвет за справяне с тормоза между учениците, който ще работи съгласно утвърден за учебната 2021 – 2022г. План за работа по Механизъм за противодействие на тормоз и Алгоритъм за прилагане на Механизма.

Училищната политика се реализира на равнище училище и на равнище клас, като на всяко едно от тези равнища се осъществяват дейности по превенция и интервенция (реакция).

Превенцията на тормоза включва комплекс от мерки, които имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието. **Превенцията на равнище клас включва приоритетно обучителни дейности:** групов работа, дискусии, решаване на казуси, ролеви игри, споделяне на опит, като се използват възможностите на часа на

класа, учебни предмети от задължителните учебни часове, различни извънкласни и извънучилищни дейности и работа с класа от педагогически съветник и класен ръководител.

Интервенциите включват действия и мерки, които целят спиране и разрешаване на възникнала вече ситуация на тормоз, като се отчитат индивидуалните потребности на всяко дете, въввлечено пряко или косвено в ситуацията, и се прилага принципа на най-добрия интерес на детето. **Предприемат се съвместни действия между класен ръководител или учител и педагогически съветник.**